

خوابگاه‌های دانش آموزی هلال احمر سیستان و بلوچستان فعال است

امیدهای کوچک در دل محرومیت

در میان فقر و کمبود، خوابگاه‌های هلال احمر سیستان و بلوچستان فرصتی برای تحصیل و رشد نوجوانان فراهم می‌آورد اما بدون پشتیبانی‌های لازم، این مسیر روشن نمی‌شود

[ملیحه محمودخواه] در گوشه و کنار مناطق محروم استان سیستان و بلوچستان، مجتمع‌های خوابگاهی دانش‌آموزی جمعیت هلال احمر همچون چراغ‌هایی فروزان می‌درخشند. این خوابگاه‌ها، که در دل دشوارترین شرایط اقتصادی و اجتماعی قرار دارند، به منزله پناهگاهی برای دانش‌آموزانی هستند که در جست‌وجوی فرصتی برای ساختن آینده‌ای بهتر، در میان محدودیت‌های فراوان زندگی می‌کنند. دانش‌آموزانی که شاید از نظر مالی در مضیقه باشند، اما از آرزوها و تلاش‌های بزرگی برخوردارند؛ آرزوهایی که تنها با حمایت و فراهم کردن بسترهای مناسب برای تحصیل و رشد می‌توانند به حقیقت پیوندند.

در این مجتمع‌ها، دانش‌آموزان نه تنها برای فراگیری علم و دانش به تحصیل می‌پردازند، بلکه باکنارهم بودن در این فضا‌های ساده، به رشد اجتماعی و شخصی خود نیز ادامه می‌دهند. این مکان‌ها برای آن‌ها بیشتر از یک خوابگاه است؛ جایی است که به آن‌ها احساس امنیت و امید می‌دهد، جایی که در آن باوجود مشکلات و محدودیت‌های روزمره، می‌توانند به یک زندگی بهتر فکر کنند و باور کنند که قادر به تغییر سرنوشت خود هستند. اما برای تحقق این رؤیا، این مجتمع‌ها به حمایت‌های مستمر و پشتیبانی‌های اساسی نیاز دارند.

حمایت از این مجتمع‌ها نه‌تنه‌ایک ضرورت اخلاقی، بلکه یک ضرورت اجتماعی است. این خوابگاه‌ها می‌توانند به کانون‌هایی تبدیل شوند که در آن‌ها جوانان با استعداد و پتانسیل بالا از شرایط سخت زندگی عبور کرده و به موفقیت‌های بزرگ دست یابند. در این شرایط، اگر مسئولین و نهادهای اجتماعی به تأمین امکانات رفاهی، آموزشی و روان‌شناختی برای این دانش‌آموزان توجه کافی داشته باشند، می‌توانند گامی بزرگ در جهت بهبود کیفیت زندگی این قشر آسیب‌پذیر بردارند. سرمایه‌گذاری در این خوابگاه‌ها و بهبود شرایط زندگی و تحصیلی دانش‌آموزان، نه تنها به نفع این افراد بلکه به نفع جامعه‌ای است که به دنبال پیشرفت و توسعه پایدار است. این دانش‌آموزان، که به دلیل محدودیت‌های مالی نمی‌توانند از بسیاری از فرصت‌های آموزشی و اجتماعی بهره‌مند شوند، تنها با حمایت‌های مستمر و مؤثر می‌توانند تبدیل به افراد موفق و مؤثر در جامعه شوند. در نهایت، این اقدامات می‌تواند موجب شکوفایی استعداد‌های نهفته در دل این مناطق محروم شده و به آینده‌ای روشن‌تر و سرشار از فرصت برای نسل‌های آینده منجر شود. بنابراین، حمایت از این مجتمع‌ها و دانش‌آموزان آن‌ها، نه تنها مسئولیت اخلاقی ما است، بلکه به نوعی سرمایه‌گذاری در آینده‌ای پایدار برای کشور و نسل‌های بعدی محسوب می‌شود. فرصت‌های برابر برای تحصیل و رشد، حق هر کودکی است و ما موظفیم تابا فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب، این حق را برای تمامی کودکان کشور تأمین کنیم.

نورامید دانش آموزان در ایرانشهر

جمعیت هلال احمر، سال هاست که علاوه بر مأموریت‌های امداد و نجات وظایف گسترده‌ای در حوزه حمایت‌های اجتماعی، رفاهی و آموزشی به عهده دارد. یکی از مهم‌ترین اقدامات این نهاد، راه‌اندازی مراکز شبانه‌روزی دانش‌آموزی است که با هدف فراهم‌کردن شرایط مناسب آموزشی و زیستی برای دانش‌آموزان مناطق کم‌برخوردار فعالیت می‌کنند. یکی از نمونه‌های موفق این تلاش، مجتمع دانش‌آموزی شبانه‌روزی هلال احمر در ایران‌شهر است. محمدرضا کردزاد رئیس شعبه ایرانشهر جمعیت هلال احمر استان سیستان و بلوچستان در مورد این مجتمع‌های خوابگاهی به «شهروند» می‌گوید: مجتمع دانش‌آموزی ایرانشهر به‌عنوان یکی از مراکز شبانه‌روزی هلال احمر در استان سیستان و بلوچستان، دانش‌آموزانی را از مناطق محروم و روستاهای اطراف مانند مهرستان و سرباز جذب می‌کند. این دانش‌آموزان معمولاً امکانات لازم برای تحصیل در شهرهای خود را ندارند و این مجتمع بستری اساسی برای ادامه تحصیل آن‌ها فراهم می‌کند.

او ادامه می‌دهد: اکثر دانش‌آموزان این مراکز از خانواده‌های کم‌درآمد هستند و به دلیل فقدان امکانات لازم و همچنین نبود خوابگاه، به مراکز شبانه‌روزی هلال احمر هدایت می‌شوند. دانش‌آموزان مقاطع متوسطه اول و دوم، به‌ویژه آن‌هایی که معدل بالایی (۱۷) به بالا دارند، واجد شرایط پذیرش در این مجتمع‌ها هستند.

ارائه خدمات رفاهی برای بچه‌ها

او ادامه می‌دهد: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این مجتمع‌ها، اقامت شبانه‌روزی است که امکان تحصیل دانش‌آموزان کم‌برخوردار را فراهم می‌کند. در این مجتمع‌ها، تمامی امکانات رفاهی از جمله برنامه‌های غذایی کامل شامل صبحانه، ناهار و شام در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌گیرد. هزینه‌های اقامت، تغذیه، و سایر ملزومات آموزشی از قبیل کتاب، دفتر و لوازم التحریر به‌طور کامل توسط جمعیت هلال احمر یا خیرین تأمین می‌شود. برای دانش‌آموزانی که توانایی مالی کمتری دارند و امکان رفت‌وآمد هفتگی به خانه‌های خود را ندارند، ادامه حضور در خوابگاه حتی برای بازه‌های طولانی‌تر نیز ممکن شده است.

حمایت‌های آموزشی و فرهنگی

کرد، در مورد حمایت‌های فرهنگی در این مجتمع‌های خوابگاه ادامه می‌دهد: مجتمع‌های دانش‌آموزی هلال احمر، صرفاً مکانی برای اقامت نیستند. این مجموعه‌ها تلاش دارند تا دانش‌آموزان تحت پوشش خود را در مسیر رشد تحصیلی، فرهنگی و اجتماعی یاری دهند. یکی از اقدامات مهم، ارائه آموزش‌های هلال احمر به دانش‌آموزان

سرمایه‌گذاری در این خوابگاه‌ها و بهبود شرایط زندگی و تحصیلی دانش‌آموزان، نه تنها به نفع این افراد بلکه به نفع جامعه‌ای است که به دنبال پیشرفت و توسعه پایدار است. این دانش‌آموزان، که به دلیل محدودیت‌های مالی نمی‌توانند از بسیاری از فرصت‌های آموزشی و اجتماعی بهره‌مند شوند، تنها با حمایت‌های مستمر و مؤثر می‌توانند از خاندانی موفق و مؤثر در جامعه شوند. در نهایت، این اقدامات می‌تواند موجب شکوفایی استعداد‌های نهفته در دل این مناطق محروم شده و به آینده‌ای روشن‌تر و سرشار از فرصت برای نسل‌های آینده منجر شود.

دانش‌آموزان به شکل قابل قبولی تأمین می‌شود. ا و رفع کمبودها را نیازمند رسیدگی جدی می‌داند. به گفته او اگرچه اخیراً اقداماتی نظیر تأمین تلویزیون برای هر مجتمع انجام شده، اما هنوز نیاز به تجهیزاتی همچون یخچال، اجاق گاز و استخدام سرپرست وجود دارد.

ضرورت سرپرست متخصص

وی بر لزوم حضور سرپرستی متعهد و استخدامی تأکید کرده و بیان می‌کند که حضور سرپرستی رسمی و موظف برای اداره خوابگاه‌ها ضروری است؛ زیرا سرپرستان داوطلب فاقد مسئولیت قانونی نسبت به دانش‌آموزان بوده و این موضوع می‌تواند تبعاتی برای سلامت و نظم خوابگاه به همراه داشته باشد.

خانم خواجه با اشاره به تجربه شخصی خود از زندگی در خوابگاه طی دوران تحصیل دانشگاهی، اهمیت امکانات پشتیبانی و نگهداری در محیط خوابگاهی را مورد تأکید قرار داده و گفتند که خوابگاه تنها محل اسکان نیست، بلکه نیازمند خدمات حمایتی مداوم است.

آمار دانش آموزان و محدودیت ظرفیت

او در ادامه توضیح می‌دهد که در حال حاضر بیش از ۱۰۰ دانش‌آموز در این مجتمع‌ها در استان سیستان و بلوچستان اسکان دارند. او در ادامه با بیان اینکه ظرفیت پذیرش محدود است، توضیح داد که با وجود تقاضای بالا، نبود فضای کافی مانع از پذیرش متقاضیان جدید شده و دانش‌آموزان صرفاً می‌توانند در شهرستان محل سکونت خود اسکان یابند؛ جاییابی میان شهرستان‌ها امکان‌پذیر نیست.

عضویت در هلال احمر و آموزش‌ها

در پاسخ به پرسشی درباره عضویت دانش‌آموزان در هلال احمر، تأیید کردند که تمامی دانش‌آموزان به عنوان اعضای داوطلب هلال احمر شناخته می‌شوند و آموزش‌های لازم نیز در این چارچوب به آنان ارائه می‌شود. وی همچنین با افتخار از موفقیت‌های فارغ‌التحصیلان این مجتمع‌ها یاد کرده و می‌گوید: از میان این دانش‌آموزان، پزشکان، وکیل، حتی نماینده وزیر نیز داشته‌ایم و نشان می‌دهد که این مراکز تا چه اندازه می‌توانند مؤثر و تاثیرگذار باشند.

حضور فعال هلال احمر در حوزه فرهنگی

جمعیت هلال احمر، سال‌هاست که علاوه بر مأموریت‌های امداد و نجات، وظایف گسترده‌ای در حوزه حمایت‌های اجتماعی، رفاهی و آموزشی به عهده دارد. یکی از مهم‌ترین اقدامات این نهاد، راه‌اندازی مراکز شبانه‌روزی دانش‌آموزی است که با هدف فراهم‌کردن شرایط مناسب آموزشی و زیستی برای دانش‌آموزان مناطق کم‌برخوردار فعالیت می‌کنند. یکی از نمونه‌های موفق این تلاش، مجتمع دانش‌آموزی شبانه‌روزی هلال احمر در ایران‌شهر است که قاسم جهان دیده رئیس هلال احمر سراوان در مورد آن توضیح می‌دهد.

در خصوص فعالیت‌های مجتمع خوابگاهی هلال احمر توضیح دهید. چه گروه‌هایی از دانش‌آموزان به این مجموعه مراجعه می‌کنند و چگونه وارد این مجتمع می‌شوند؟

دانش‌آموزانی که بیشتر به ما مراجعه می‌کنند، معمولاً از مناطق دورافتاده و محروم هستند. این افراد از یک‌سو نیازمند هستند و از سوی دیگر یا سرپرست ندارند یا با مشکلاتی در خانواده خود مواجه‌اند. همچنین به دلیل مشکلات مالی امکان استفاده از وسایل نقلیه، سرویس مدارس یا امکانات آموزشی مناسب را ندارند.

این بچه‌ها گاهی از طریق خانه‌های هلال که در مناطق مختلف فعال هستند به گفته مسئولان این خانه‌ها ظرفیت‌های ما را می‌شناسند و این دانش‌آموزان را به ما ارجاع می‌دهند. گاهی نیز مراکز خوابگاهی در سطح شهرستان که ظرفیتشان تکمیل است، دانش‌آموزانی را که فضای کافی ندارند به ما معرفی می‌کنند. بعضی وقت‌ها هم خود خانواده‌ها یا ولی دانش‌آموزان به‌صورت مستقیم به ما مراجعه می‌کنند و مشکلاتشان را مطرح می‌کنند. در این مواقع ما بررسی کرده و اگر فضای کافی داشته باشیم، پذیرش انجام می‌شود.

علاوه بر این، سازمان‌هایی مثل کمیته امداد، بهزیستی و سایر نهادهای حمایتی نیز در معرفی این دانش‌آموزان نقش دارند.

مجتمع خوابگاهی هلال احمر چه قدمتی دارد و تاکنون چه نقشی در حمایت از این دانش‌آموزان ایفا کرده است؟

این مجتمع‌ها قدمتی طولانی دارند. بر اساس اسناد موجود، نخستین بار در سال ۱۳۳۲ و در قالب پرورشگاه تحت نظارت جمعیت شیر و خورشید (هلال احمر فعلی) فعالیت خود را آغاز کردند. این مجتمع‌ها از همان زمان برای حمایت از دانش‌آموزان محروم و نیازمند ایجاد شدند. هنوز هم این نقش را ایفا می‌کنند، هرچند در مقایسه با گذشته، سطح حمایت‌ها کاهش یافته است.

ظرفیت فعلی مجتمع خوابگاهی شما چقدر است و چه تغییراتی در سال‌های اخیر رخ داده است؟

قبلاً ما سالانه بین ۳۰ تا ۳۵ دانش‌آموز را پذیرش می‌کردیم، اما به‌دلیل کاهش حمایت‌ها و مشکلات مالی، این تعداد کاهش پیدا کرده است. سال گذشته توان پذیرش ما به ۴۰ نفر رسید و امسال تنها ۱۲ دانش‌آموز در این مجتمع ساکن هستند. یکی از دلایل مهم این کاهش، نبود تنوع غذایی و کاهش کیفیت خدمات رفاهی ماست که باعث شده بسیاری از دانش‌آموزان ترجیح دهند به سمت مراکز تحت مدیریت آموزش و پرورش بروند. توانایی ما نسبت به گذشته خیلی کم شده و این مسئله روی جذب دانش‌آموزان تأثیر داشته است.

آیا در این مجتمع آموزش‌های مرتبط با هلال احمر نیز به دانش‌آموزان ارائه می‌شود؟

بله، یکی از رویکردهای اصلی ما در هلال احمر این است که دانش‌آموزانی که در این مجتمع ساکن هستند، آموزش‌های پایه‌ای را دریافت کنند. اولین قدم، آموزش کمک‌های اولیه است. علاوه بر این، آن‌ها در دوره‌های آموزش مخاطرات هم شرکت می‌کنند.

خیلی از این دانش‌آموزان تا زمانی که در شهرستان و مرکز خوابگاهی حضور دارند، ارتباط نزدیکی با جمعیت هلال احمر دارند. مهم‌تر اینکه ما از این طریق تلاش می‌کنیم این دانش‌آموزان را به‌عنوان داوطلبان آینده جمعیت جذب کنیم.

با توجه به مشکلات و کمبودهای موجود، چه انتظاری از نهادهای مرتبط یا خیرین دارید؟

تغییراتی که در سال‌های اخیر اعمال شده، باعث کاهش توانایی مجتمع‌ها در ارائه خدمات و حمایت‌های لازم شده است. انتظار داریم که خیرین و نهادهای مسئول، حمایت بیشتری از این مجموعه‌ها داشته باشند. اگر بتوانیم کمک‌های مالی و امکانات بیشتری جذب کنیم، قطعاً می‌توانیم دانش‌آموزان بیشتری را تحت حمایت قرار دهیم و سطح خدمات را بهبود ببخشیم.